

Diarienummer: N2017/04358/DL

Inskickat: 20171219

Ansvarig tjänsteman: Anna Jönsson

Från:

Svensk Dagligvaruhandel

Till:

Näringsdepartementet

Svensk Dagligvaruhandel tackar för inbjudan att lämna remissvar på Statskontorets rapport – Stärkt livsmedelskontroll genom ökad kommunal samverkan (2017:9).

Svensk Dagligvaruhandel är branschorganisationen för dagligvaruhandeln i Sverige. Våra medlemsföretag är Axfood AB, Bergendahls Food AB, Coop Sverige AB, ICA Sverige AB, Lidl Sverige KB och Livsmedelshandlarna. Tillsammans står vi för drygt 97 % av dagligvaruhandeln i Sverige, med butiker över hela landet. Medlemsföretagen har gemensamt tagit fram branschriktlinjen Säker Mat i din butik som beskriver hur butikerna ska arbeta med livsmedelshygien, utifrån lagstiftningen men också utöver kraven i lagstiftningen. Dessutom är Svensk Dagligvaruhandel initiativtagare och ägare till Svensk Standard för livsmedelshandling i butik, dagligvaruhandelns certifiering enligt tredjepartsmodell.

Svensk Dagligvaruhandels svar på remiss N2017/04358/DL

Svensk Dagligvaruhandel har under en längre tid, för ansvariga myndigheter, SKL och politiker, framfört ett antal åtgärdsförslag för att livsmedelskontrollen ska bli effektiv, likvärdig och riskbaserad. De åtgärder som framförts är, 1.) att ändra i förordningen så att livsmedelskontroller betalas i efterhand, 2.) att en ny riskklassificeringsmodell som beaktar tredjepartscertifieringar utvecklas, 3.) att Livsmedelsverket ska förse kommunerna med gemensamma mallar, it-system mm. 4.) Den sista, men lika viktiga åtgärden, som föreslagits av oss är ökad samverkan mellan kommunerna.

Därför välkomnar vi Statskontorets slutsats om att *ökad kommunal samverkan har bäst förutsättningar att minska sårbarheten och höja effektiviteten i livsmedelskontrollen*. Vi bedömer att Statskontorets research och analys, för att landa i den slutsatsen är fullgod. Likväl, anser vi att Statskontoret föreslag att samverkan ska inkludera miljötillsynen är rimligt.

Svensk Dagligvaruhandel bifaller också Statskontoret förslag till regeringen att ett initiativ till en färdplan som ökar samverkan bör tas, inklusive samtliga av de åtgärder som Statskontoret definierar ska finnas i denna färdplan. (hela avsnitt 5.3). Dock med några tillägg:

5.3.2 Dagligvaruhandeln vill se en skarpare skrivning i livsmedelslagen, än den föreslagna *tillvarata möjligheterna att samverka*. Vi tror inte att en sådan vag skrivning, även om den förs in i lagstiftningen, skulle göra någon verklig skillnad. En direkt effekt blir också att uppföljningen riskerar att bli diffus.

Istället föreslår vi att det i lagstiftningen redan nu skrivs in att kommunerna ska samverka, antingen genom gemensamma kontrollmyndigheter eller om specifika tjänster och resurser.

Vidare måste Livsmedelsverket vara tydliga i sin föreskrift samt i uppföljningen gentemot kommunerna. I uppföljningen skulle kommunerna få redogöra för vilken form av samverkan de valt och vilka resultat det givit.

5.3.5 Det bör skrivas in att länsstyrelsernas genomförande av uppdraget ska följas upp/utvärderas. Rimligen 2021.

5.3.6 Dagligvaruhandeln vill särskilt poängtera vikten av att det genomförs en utvärdering 2021 och att regeringen inför lagstyrd samverkan om åtgärderna inte visar sig vara tillräckliga.

Dagligvaruhandeln vill addera tidsaspekten, något som Statskontoret valt att inte beakta i rapporten. Svensk Dagligvaruhandel vill göra tillägget att färdplanen med åtgärderna, bör verkställas av regeringen innan sommaren 2018. Livsmedelskontrollen har utretts under flera år, nu behövs agerande. Det skulle också överensstämna med ambitionerna i livsmedelsstrategin.

Utöver förslagen kring organiseringen har Statskontoret valt att föra resonemang kring andra insatser som krävs för att utveckla livsmedelskontrollen. Bland annat skriver Statskontoret att Livsmedelsverket och länsstyrelserna även fortsättningsvis kommer att behöva genomföra åtgärder för att stärka likvärdigheten i livsmedelskontrollen och se till att kommunerna prioriterar livsmedelskontrollen i tillräcklig utsträckning. I samma anda vill Svensk Dagligvaruhandel poängtera att, organiseringen enbart är en bit i pusslet att uppnå effektivare, likvärdiga och riskbaserade livsmedelskontroller. Parallellt med att *Färdplanen med åtgärderna för ökad organiseringen* genomförs måste Livsmedelsverket fortsätta utveckla gemensamma mallar och system och få befogenheter att kräva att kommunerna använder dessa.

Andra viktiga bitar i pusslet, är en ny riskklassificeringsmodell, vilket Livsmedelsverket kommer presentera runt årsskiftet. Det är också att regeringen verkställer Statskontorets förslag (från 2015) om att företagen ska betala för livsmedelskontrollen i efterhand, istället för i förhand. Livsmedelsverket överlämnade i en hemställan till Näringsdepartementet 2017-10-16 att utreda frågan om efterhandsbetalning. Vi anser inte att frågan behöver utredas mer (se

Statskontorets rapport från 2015 samt underlaget i hemställan från Livsmedelsverket). Ändring i avgiftsförordningen kan ske omgående.

SKL och Livsmedelsverkets vägledning kring hur timtaxor ska räknas ut är en annan viktig del.